

فضیلت شرکت در جلسه‌ی علمی

(سخن مدیر مسئول)

احسان پوراسماعیل

دکتری علوم قرآن و حدیث

info@ehsanpouresmaeil.com

چه نیک فرموده‌اند بزرگان مذهب بر مبنای فرمایش معصومان علیهم‌السلام که در دین مقایسه نیست؛ چه عقل ما محدود است و مقایسه‌ها بر اساس تصورات و تعلقات شخصی ترسیم می‌شود.

در روایت زیر شخص به دنبال مقایسه بین شرکت در تشیع جنازه و جلسه‌ی دانش‌آموزی است اما پیامبر اسلام صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم افاق نگاه او و ما را متفاوت می‌کند:

«جَاءَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِذَا حَضَرْتُ جَنَازَةً أَوْ حَضَرَ مَجْلِسَ عَالِمٍ، أَيُّهُمَا أَحَبُّ إِلَيْكَ أَنْ أَشْهَدَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنْ كَانَ لِلْجَنَازَةِ مَنْ يَتَّبِعُهَا وَيَدْفِنُهَا فَإِنَّ حُضُورَ مَجْلِسِ الْعَالِمِ أَفْضَلُ مِنْ حُضُورِ أَلْفِ جَنَازَةٍ، وَ مِنْ عِبَادَةِ أَلْفِ مَرِيضٍ، وَ مِنْ قِيَامِ أَلْفِ لَيْلَةٍ، وَ مِنْ صِيَامِ أَلْفِ يَوْمٍ، وَ مِنْ أَلْفِ دِرْهَمٍ تَصَدَّقُ بِهَا عَلَى الْمَسَاكِينِ، وَ مِنْ أَلْفِ حِجَّةٍ سِوَى الْفَرِيضَةِ، وَ مِنْ أَلْفِ عَزْوَةٍ سِوَى الْوَاجِبِ تَغْزُوهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِمَالِكَ وَفُسْكَ.

وَ أَيْنَ تَقَعُ هَذِهِ الْمَشَاهِدُ مِنْ مَشْهَدِ عَالِمٍ؟! أَمَا عَلِمْتُمْ أَنَّ اللَّهَ يُطَاعُ بِالْعِلْمِ، وَ يُعْبَدُ بِالْعِلْمِ، وَ خَيْرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ، وَ شَرُّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ؟! (فتال نیشابوری، روضة الواعظین، ج ۱، ص ۱۲)

یکی از انصار نزد رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم آمد و عرض کرد: ای رسول خدا! اگر بنا باشد جنازه‌ای را تشییع کنم یا در مجلس درس دانشمندی حاضر شوم، حضور مرا در کدام یک از این دو بیشتر دوست داری؟ رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود: اگر کسانی باشند که در پی جنازه رفته و آن را به خاک بسپارند، حاضر شدن در مجلس مرد دانشمند از هزار تشییع جنازه، و دیدار از هزار بیمار، و قیام به عبادت در هزار شب، و روزه داشتن در هزار روز، و صدقه دادن هزار درهم به بینوایان، و از هزار

حجّ مستحبی، و از حضور در هزار جنگ در راه خداوند جز جنگ واجب، و دادن مال و جان در این راه، فضیلتی بیشتر دارد. اینها کجا به پای حضور در مجلس عالم می‌رسد؟ آیا نمی‌دانی که اطاعت و عبادت خدا نیز به علم است، و نیکی دنیا و آخرت با علم است، و شرّ دنیا و آخرت با جهل و نادانی؟!

وقتی علم عظمتی این چنین دارد باید برای کسب آن تلاش نمود و برای وجدان آن توسل تا «علم مصبوب» الهی بر کویر نادانی ما ببارد؛ بدان امید دفتر دیگر از مجله‌ی دانش‌نامه‌ی علوم قرآن و حدیث را می‌گشاییم.

